3.5. Metin

Hadisin asıl kısmı **Metindir**. İsnaddan sonra okunan ve Peygamberimizin (s.a.v.) söz, fiil ya da onayını anlatan bölümdür.

Bir hadis metni örneği verelim:

"حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ خَمْسٌ: رَدُّ السَّلاَمِ، وَعِيَادَةُ الْمَرِيضِ، وَاتِّبَاعُ الْجَنَائِزِ، وَإِجَابَةُ الدَّعْوَةِ، وَتَشْمِيتُ الْعَاطِسِ"

"Müslümanın Müslüman üzerinde beş hakkı vardır: Selâma karşılık vermek, hasta ziyaretinde bulunmak, cenazeye katılmak, davete gitmek, aksırdığında rahmet dilemek."[24]

Hadis âlimleri hadislerin senedlerini farklı yönlerden inceledikleri gibi metinlerini de birçok yönden değerlendirmişlerdir. Hadisin nasıl anlaşılması ve yorumlanması gerektiği, hayatımıza ne şekilde aktarılabileceği, hadisten hareketle hangi sonuçlara ulaşılacağı ancak metin üzerinde yapılan çalışmalar ile tespit edilmiştir. Bu nedenle hadislerin metinlerini konu edinen çok sayıda ilim dalı ortaya çıkmıştır.

Şimdi aşağıdaki üç örnek uygulamada sened ve metinleri okuyup inceleyelim:

ÖRNEK UYGULAMA 1

İSNAD

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْعَلاَءِ، حَدَّثَنَا أَبُو أُسَامَةَ، عَنْ بُرَيْدٍ، عَنْ أَبِى بُرْدَةَ، عَنْ أَبِى مُوسٰى رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُ، عَنِ النَّبِىِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

METİN

«اَلْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا»

"Bize Muhammed b. Alâ' rivayet etti, (dedi ki): Bize Ebu Üsâme, Büreyd'den, O Ebu Bürde'den, O Ebu Musa'dan, Ebu Musâ'nın da Efendimizden rivayet ettiğine göre Efendimiz şöyle buyurmuştur:

"Mü'minin mü'mine karşı durumu, bir parçası diğer parçasını kenetleyip tutan binalar gibidir."

(Buhârî, Salât, 88; Ayrıca bk. Müslim, Birr ve's-Sıla, 65.)

24 Buhârî, Cenâiz, 2; Müslim, Selâm, 4.

ÖRNEK UYGULAMA 2

حَدَّثَنَا عَمْرُو بْنُ زُرَارَةَ، أَخْبَرَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ أَبِى حَازِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ سَهْلٍ، قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

« وَأَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ فِى الْجَنَّةِ هٰكَذَا » وَأَشَارَ بِالسَّبَّابَةِ وَالْوُسْطٰى، وَفَرَّجَ بَيْنَهُمَا شَيْئًا

Bize Amr b. Zürâre tahdîs etti, dedi ki: Bize Abdülaziz b. Ebî Hâzım babasından onun da Sehl'den rivayet ettiğine göre Sehl dedi ki, Resulullah şöyle buyurmuştur:

"Ben ve yetimi himaye eden kimse cennette şöylece beraber bulunacağız."

Resulullah anlattığını işaret parmağıyla orta parmağının aralarını biraz açarak gösterdi.

(Buhârî, Talâk, 25.)

ÖRNEK UYGULAMA 3

حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ مُحَمَّدُ بْنُ أَبَانَ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ فُضَيْلٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْحَاقَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

« لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا وَيَعْرِفْ شَرَفَ كَبِيرِنَا »

Bize Ebu Bekir Muhammed b. Ebân tahdîs etti, dedi ki: Bize Muhammed b. Fudayl, Muhammed b. İshak'tan, O Amr b. Şuayb'dan, (Amr) babasından, (Babası da) dedesinden (Abdullah b. Amr b. Âs'tan) rivayet etti. Dede (Abdullah b. Amr b. Âs) dedi ki: Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

"Küçüğümüze şefkat etmeyen büyüklerimizin kadri kıymetini tanımayan bizden değildir."

(Tirmizî, Birr ve's-Sıla, 15.)